

[Niels Matthiasen.]

og dem er der ikke nok af, hvis de skal udskiftes hvert andet år. Man benytter jo heller ikke den samme fremgangsmåde inden for statens kunsthåndværk i de forskellige underudvalg. Hvordan vil ministeren få ordningen til at fungere i praksis?

Ministeren skylder os også svar på, hvordan han har tænkt den kunstneriske kortfilmproduktion distribueret i fremtiden, efter at statens filmcentral bliver udskilt af loven om film og biografer og henlagt under undervisningsministeriet, hvad jeg mener er rigtigt og logisk. Men den vil ikke længere kunne påtage sig distribution af kortfilm som tidligere, og hvad så?

Der kunne rejses adskillige flere indvendinger imod spørgsmål vedrørende dette lovforslag, det skal jeg undlade. Det fremgår vist tilstrækkelig tydeligt, at jeg ikke er vildt begejstret for lovforslaget, som jeg ikke tror bliver nogen til glæde og nogen til ære, hvis det bliver vedtaget i sin nuværende form. Dets væsentlige fejl er, at det er så traditionelt, det tager overhovedet ikke hensyn til, hvad der i øjeblikket er i gang af strukturændringer, som vil ændre vore vante begreber om film i videste forstand, som i fremtiden vil komme til at omfatte alle visuelle og audiovisuelle kunstarter. Det er ikke blot et spørgsmål om konkurrence fra tv eller kassettekonkurrence, om ophavsret og en række andre praktiske spørgsmål, som nu pludselig melder sig. Jeg er overbevist om, at filmen nok skal klare sig, men med hensyn til dens placering i fremtidens miljødannelse har man ingen visioner. Det forekommer mig, at vi i vor øjeblikkelige kulturpolitik arbejder så mærkelig stykkevis og delt, skønt en fornuftig og rimelig samordning burde finde sted.

Talentmassen er alene i kraft af vort befolkningstal begrænset. Det er de samme mennesker, der før eller senere skal optræde på teatret, på lærredet og på skærmen, det er meget ofte de samme mennesker, der skal iscenesætte dem, der optræder, og de samme teknikere dukker op adskillige gange. Men bortset fra visse spæde forsøg kører vi glade af sted med specialuddannelser for henholdsvis teater, film, tv, radio, kunstakademi osv. Er det egentlig rigtigt? Der bør finde en større samordning sted på grundlag af de kunstneriske uddannelser, så kan man

senere vælge speciallinjen, og lovforslaget tager efter min mening ikke et eneste sted i sin tekst eller i sine bemærkninger et virkelig reelt hensyn til nødvendigheden af en omlægning af disse ting, f. eks. en omlægning af filmskolens undervisning.

Det betyder ikke nødvendigvis, at alt skal samles ét sted, hvad jeg ikke tror vil være heldigt, fordi tingene da meget let kan blive et miljø, der er sig selv nok. Der skal snarere være tale om en decentraliseret koncentration.

Det er disse ting, som jeg finder det påkrævet at diskutere i et kommende udvalg; så kan vi muligvis arbejde os hen imod en enighed om en bedre og mere fremadrettet lov. Vi kan som politikere kun udtale os med begrænset viden om disse ting, og det er heller ikke os, der hverken skal lave film eller anden kunst eller bedømme dens kvalitet. Men vi har ansvaret for en ganske bestemt ting: at der finder en kulturdemokratisering sted både i producentledet og i forbrugerledet, altså både hos kunstnere og hos publikum. En kulturdemokratisering er forudsætningen for en udvidelse af kvalitetsbegrebet på begge sider. Lovforslaget tjener efter min opfattelse ikke dette formål. Derfor bør det skrives om.

Socialdemokratiet tilsiger sin positive medvirken til dette arbejde.

Lembourn: Da dette lovforslag om biografer og film blev fremlagt, rejste det en ivrig debat, dels på grund af de ændringer, forslaget indeholder i forhold til den gældende lov, dels på grund af den krisesituation, filmen er i — vel i virkeligheden mest af den sidste grund.

Filmene som sådan som kunstart er nu ved at blive trængt på samme måde, som teatret og dramaet er blevet det igennem lange tider. Men alligevel er det sådan, at filmen stadig bliver betragtet sådan som noget glamouragtigt, som et sort får i teaterfamilien, og derfor har der aldrig været nogen særlig lyst til at yde offentlig støtte til filmen som sådan; og det er jo ejendommeligt, fordi man gør det til samtlige andre kunstarter. Vi må se i øjnene, at før eller senere kommer vi til at yde en offentlig støtte til filmen, for det er vel efterhånden gået op for alle, at filmen er en kunstart på samme niveau som alle andre kunstarter.